"Nenyũ mwasyanyisonda-sonda, mwasyanyibana, omugulu mwasyanyisonda-sonda n'omutima wenyũ gosĩ."

Ngok'omundu Angaminya Nyamuhanga

Ngok'omundu Angaminya Nyamuhanga

Ngoko Abrahamu abya "mwīra wa Nyamuhanga" omo nzira y'eriyiha n'erīowa Nyamuhanga, nawe kutya wanganasa ukaminya Nyamuhanga n'eriminya olukogo luwe, obuholo, n'eritsumula liwe. Eriminya Nyamuhanga busana n'eriyiha okw'iye omo kwenene, omw'īkyīrīrya ky'ekyīlabīre ebyosī omw'ibyaho ly'omundu. Mwatsi mungahi w'eriswekera busana na Nyamuhanga, erīyīkangya oko bosī abakamusonda-sonda n'emitima yabo yosī!

lwe wamabinduka erîlûa omo syonzira syawe nyibi kandi ukayiha kwenene uku Nyamuhanga, Oműlîmű wuwe akîkala omuwe. Sihali kyindu ekyangakugaba oko lwanzo luwe omugulu ukayiketera esyondagane siwe, kandi omugulu ukamukwama omw'iyibombeka. Akandisyabya Nyamuhanga wawe, kandi ukandisyabya oyübîkyîrwe busana naye, ukandiminya ko mwakugula n'obügülî bungyi. Kandi anzîre iniabya buguma nawe-münabwîre-n'erîhîka kera na kera.

Übülaye Nyamuhanga erikuha eriminya, omugulu ukasoma ebīnywa ebī ebīlwīre omo Kyīnywa kya Nyamuhanga. Nyamuhanga mwabügīra omo bandu buwe erisaka ebīnywa ebī, kandi omo nzira y'eriswekera, abīrīteya ebīnywa ebī oko syondengo esīlabīre nomo Sītanī akanasonda, ati ebīnywa ebī sibiminyawe.

Emilondo eyīsakyīre omo katabu kano yīlwīre omo Biblia: Ebitabu by'Emigambo (Torah), Esyonyimbo (Zaburi), Amasako w'abamīnyererī haguma n'ebitabu by'Engulu Yowene (Injili).

Scripture text from the Bible in Kinandi © United Bible Societies Africa Regional Centre, Nairobi, Kenya. Used by permission.

"OMUKAMA ni Nyamuhanga wetu, OMUKAMA ni muguma musa! Kandi wasyanza OMUKAMA Nyamuhanga wawe n'omutima wawe gosĩ, n'ekyĩrĩmũ kyawe kyosĩ, kandi n'akagala kawe kosĩ."

-Eryibuka Ebihano 6:4b, 5

OMUKAMA oyo wahangyika olubula. Iye ni Nyamuhanga oyo wabumba ekyihugo, n'erihangyikakyo; kandi mwahanganiakyo, Mwatahangyikakyo; eribya mulala, mwabumbakyo kyikalawemo. "Naye ati, Ingye indi MU-KAMA, sihali gundi."

—Isaya 45:18

"Ebihanda byosî by'ekyihugo biminye ngoko MUKA-MA yo na Nyamuhanga; sihali gundi." -1 Abami 8:60

"Ĩngye indi MUKAMA, eryo lyo lĩna lyage. Olukengerwa lwage, sindiendisyahalo oko gundi, kutse eripipa lyage oko sanamu sĩbatsĩre."

—Ĩsaya 42:8

"OMUKAMA ati, Înywe muli balangyîrî bage, kandi muli bagombe bage abo nabiriyisoga; imwatoka eriminya n'erînyîkyîrîrya, n'eriminya kw'indi ye. Embere syage, sihahangyikawa Nyamuhanga; kutse enyûma wage, sihendisyabya n'omuguma. Îngye, nîna ngye, indi MUKAMA. Kandi butsira ngye, sihali omûlamya."

-**Îsaya 43:10, 11**

"Munyikebere, műlamíbawe, înywe ndűli syosî sy'ekyihugo. Kusangwa îngye indi Nyamuhanga, kandi sihali gundi."

—Îsaya 45:22

2 NYAMUHANGA NI W'ERIGANYIRA KANDI NI W'OLUKOGO

OMUKAMA ni w'eriganyira n'ow'olwanzo; Sialihitana lūba, kandi ni w'olwanzo olutyusa. Ngoko ekyanya kyiri endata oko kyihugo, Litya olwanzo luwe ni lunene busana n'abandu abakamubaha. –Esyonyimbo 103:8, 11

Nĩkwa olwanzo lw'OMUKAMA busana n'abandu abakamũsĩkaya, lukabyaho ebiro byosĩ,... busana n'abandu abakakwama endagane yiwe, N'eritindalegula, n'erikenga ebihano biwe.

—Esyonyimbo 103:17a, 18b

Nindi yo Nyamuhanga nga we, oyukabuyira ebibi ...kusangwa akatsemera obubuya b'olwanzo.

-Mîka 7:18

Nyiti, Ebibuya by'OMUKAMA byalekyîre îtûtaherîbwa, Kusangwa eriganyira liwe sîrîrîûmbaya. Ni rihyalihya obuli ngyakya-ngyakya. Obutalegula bwawe ni bunene. –Ekviriro 3:22, 23

Nomo angamwagalĩranĩa, Nĩkwa asyaganyira ng'obungyi bw'erisasira liwe. –Ekyiriro 3:32

Suliregula oko bandu abateregula. - Esyonyimbo 18:25a

Muhe ewasingya oko MUKAMA; kusangwa ni mubuya. Kusangwa obubuya buwe bw'olwanzo ni bwa kera na kera.

-1 Emyatsi Y'Emigulu 16:34

"Kusangwa nabya nyasî k'uli Nyamuhanga w'eriganyira; ko goswîre n'olukogo, isulihitana lũba, iguli w'erisasira lingvi...." —Yona 4:2b OMUKAMA mwahuluka kubo, akalua hali, ati, "Israeli, nabirikwanza n'olwanzo lwa kera na kera. Neryo omo bubuya b'olwanzo, nabirikuleta." –Yeremia 31:3

Kusangwa OMUKAMA ati, Nyīnasī amalengekanīa ago ngalengekanaya busana nenyū, amalengekanīa w'obuholo, si w'ekyibi, eribaha amaha oko biro byenyū ebikasa.

—Yeremīa 29:11

OMUKAMA ati, "Nabiribanza."

-Malakî 1:2a

Ngoko ise w'abana akaganyirabo, Litya OMUKAMA akaganyira abandu abakamubaha. -Esyonyimbo 103:13

Lebaya, busana n'erîsîrîkalira lingyi, monabana obuholo. Ni we wabiribika omutima wage, eritendibya omo buhya bwa busa. Kusangwa wabirigusa ebibi byage byosî enyûma sy'omugongo wawe.

—Îsaya 38:17

Netu twabiriminya, kandi twikyirirye, olwanzo olo Nyamuhanga abiritwanzamo. Tukanza kusangwa Nyamuhanga mwatsuka eritwanza. -1 Yoane 4:16a, 19

"OMUKAMA Nyamuhanga wawe ali omo katīkatī kawe, omūlwī oyūkalamaya. Asyakutsemera n'obutseme; asyabasūbya omo lwanzo luwe; asyakutsemera, n'eriimba."

-Zefanîa 3:17

Uwe Nyamuhanga, obubuya bwawe b'olwanzo ni bw'enzwere nene! -Esvonyimbo 36:7a

4 OMWATSI MUNENE OMO NGEBE Y'OMUNDU LYE'RIMINYA NYAMUHANGA

Nîkwa abandu abasî Nyamuhanga wabo basyabya n'amaka, n'erikola ebîkalîre. -Danîele 11:32b

"Nīkwa oyukayihalamba, ayihalambe ũmw'ekyī, ati akowa n'erinyiminya ko nyiri MUKAMA, oyukakola ebibuya n'erībanza libuya, n'eritunganene omo kyihugo. Kusangwa OMUKAMA ati, Ngatsema omo myatsi eyī."

-Yeremĩa 9:24

Omũyĩsa ali n'abo abakakwama OMUKAMA n'ebihano biwe, Abakamukenga n'omutima wabo gosĩ.

-Esyonyimbo 119:2

"Ngoko nabîrîhîra embere syenyû engebe n'oluholo, eritsumula n'eritakyira. Neryo muyisoge engebe, imwatoka eribyaho, înywe n'abana benyû; erianza OMU-KAMA Nyamuhanga wenyû, n'erîowa omulenge wuwe, n'erimumakyirira. Kusangwa eyî ni ngebe yenyû, n'obungyi bw'ebiro byenyû.

-Eryibuka Ebihano 30:19b, 20a

Kusangwa ngasonda olwanzo, butsira amahongo; kandi eriminya Nyamuhanga kwilaba amahere w'erĵokererya. –Hosea 6:6

Ngoko engabi îkakwa enyota busana n'ehyūsî hy'amagetsi, Litya ngakūkwa olukando, uwe Nyamuhanga.

-Esyonyimbo 42:1

Neryo OMUKAMA mwabuga ati, "Ingyowene-wene nasyagenda haguma nawe, nage nasyakuha eriluhuka."

-Erîlũayo 33:14

ERIBYAHO ÎGÜWENE UTE NA NYAMUHANGA NI LUHOLO

"OMUKAMA ali haguma nenyũ omugulu muli haguma naye; nenyũ mwamamusonda-sonda, asyabanika kwĩnywe. Nîkwa mwamamũsĩganĩa, naye asyabasĩga."

-2 Emyatsi Y'Emigulu 15:2b

"Omutima ni w'eriteba kwilaba emyatsi yosî, kandi alwere nabi. Nindi wangatoka eriminyago kwehî?"

-Yeremia 17:9

Hali enzira eyikasosa ng'itunganene oko mundu, Nîkwa endûlî yayo ni nzira y'oluholo. –Emîsyo 16:25

Kusangwa Nyamuhanga mwatabalya abamalaika abakola ebibi, nikwa mwagusabo omo lifero, eyo bakabikawa omo mahulula n'omo mwirimya, eririndirira ekyiro ky'eritswera. Neryo Omukama anasi erilamya abakamukenga okw'irengwako. Nikwa akabika ababi busana n'erisyasuyirabo, erihika oko kyiro ky'eritswera.

-2 Petero 2:4, 9

"Nīkwa mwamatendihulikyirira omulenge w'OMU-KAMA, nīkwa mukayisamambula oko bihano by'OMU-KAMA, neryo ebyala by'OMUKAMA byasyalwa nenyũ." —1 Samwelī 12:15a

"Omundu amatindabya ũmw'ĩngye, akagusawa eyîhya ng'omutahi, iniuma. Emitahi ng'eyî ikakumirawa haguma, iyaguswa omo muliro, iyahya." -Yoane 15:6

Nĩkwa abakola-nabi basyaherĩbwa, Kandi abana babo basyatogotĩbwa. —Esyonyimbo 37:38

6 ERIMINYA NYAMUHANGA LITOLERE ÎTWAMŨSONDEKANĨA

Nenyū mwasyanyisonda-sonda, mwasyanyibana, omugulu mwasyanyisonda-sonda n'omutima wenyū gosī.

-Yeremĩa 29:13

Wamasondyabyo..., N'erisonda-sondyago ng'ebindu bîbîsîrwe. Neryo wasyaminya eriubaha ly'OMUKAMA, N'eribana eriminya lya Nyamuhanga. –Emîsyo 2:4, 5

"Műbűlaye, mwasyahabwakyo; musonda-sondaye, neryo mwasyabanakyo; mukongote oko lűyĩ, neryo mwasyakyingulirwalo." —Matayo 7:7

Kandi ahate erîkyîrîrya, omundu siangatoka erîtsemesya Nyamuhanga. Kusangwa litolere oyûkahîka uku Nyamuhanga, înîkyîrîrya ko Nyamuhanga aneho, kandi kw'akahemba abakamusonda-sonda. —Abaebrania 11:6

"Nyanzīre abakanyanza; N'abakanyīsondaya n'omūhwa, basyanyibana." –Emīsyo 8:17

OMUKAMA ni mubuya ukw'abo abakamulinda, Oko mundu oyukamusonda-sonda. -Ekyiriro 3:25

"Kandi omo mundu muguma, mwahangyika ebihanda byosî by'abandu erîîkala omo kyihugo ehosî. Akola atya, ati kumbe bangasonda-sonda Nyamuhanga; ati mbino bangamumatamata n'erimubana. Nîkwa Nyamuhanga svali hali ûkw'îtwe, oko buli mundu."

-Emîbîrî Y'Abakwenda 17:26a, 27

"Nīkwa īngye, nangasonda-sonda Nyamuhanga, Ngahīra uku Nyamuhanga omwatsi wage." — Yobū 5:8

NYAMUHANGA ANZÎRE ITWASA OKW'IYE

"Kusangwa OMUKAMA Nyamuhanga wenyū ni w'olukogo n'ow'eriganyira, îsîendîsyalūsya obūsū buwe ūkw'īnywe, mwamamusubako."

-2 Emyatsi Y'Emigulu 30:9b

Uwe Mukama, uli mubuya, kandi ukabuyira, Woswire mw'olwanzo olutyusa busana n'abosi abakakulakyira.

-Esyonyimbo 86:5

Műyîtünde hakühî na Nyamuhanga, naye akandîyîtünda hakühî nenyü. —Yakobo 4:8a

OMUKAMA ali hakûhî oko bosî abakamubirikyira, Ali hakûhî oko bosî abakamubirikyira n'ekwenene.

-Esyonyimbo 145:18

OMUKAMA ati, "Mwase lino, tũkanaye haguma. Nomo ebibi byenyũ byangabya ng'engula, byasyabya byeru ng'enzururu." –Ĩsaya 1:18a

"Mwase ŭkw'ingye, înywe bosî ko mukanuba n'eriheka ebîrîtohîre, ngandîbalühükya. Mwîmaye engomo yage, muhekeyo, mwigire ŭkw'ingye, kusangwa indi molo-molo n'ow'omutima ahehere; nenyū mwasyabana eriluhuka omo mitima yenyū."

—Matayo 11:28, 29

"N'oyukasa kwîngye, sindiendîsyaműsűbya eyîhya n'ahake." –Yoane 6:37b

"Ego! Obuli mundu oyūkwīre enyota, mwase oko magetsi; n'īnywe mutawite esyofranka mwase, mugule, mulye. Ega, mwase, mugule ebīnyū n'amasabū butsira franka kandi butsira būgūlī."

—Īsaya 55:1

8 NYAMUHANGA NĨ MŨBŨYĨRĨRE

"Uwe MUKAMA, nindi yuli nga we, ...ow'olukengerwa n'omūbūyīrīre kwehī?" –Erīlūayo 15:11

"Sihali oyübüyîrîre ng'OMUKAMA; Kusangwa sihali gundi butsira we." –1 Samwelî 2:2a

Kyibye hali uku Nyamuhanga erikola ebibi, N'oko Műtokyî W'ebyosî erîhalya. -Yobû 34:10b

"Abūyīrīre, abūyīrīre, abūyīrīre, yo MUKAMA W'emilondo. Ekyihugo kyosī kyoswīre n'olukengerwa luwe." —Ĩsava 6:3b

Kusangwa Oyuli W'endata n'oyūyīsūmbīre, oyukakota kera na kera, n'erīna liwe lībūyīrīre, yūkabūga ati, "Nyīkere ah'endata n'ahabūyīrīre."

—Īsaya 57:15a

"Sihali mubuya, nina Nyamuhanga ĩyowene."

-Mariko 10:18b

"Uwe Mukama, nindi utendisyakubaha kwehî? Nindi oyutendisyapipa eriasa lyawe kwehî? Kusangwa uwe wowene übûyîrîre." –Erîbîsûlîrwa 15:4a

Abosî basyapipa erîna liwe înene, n'ery'olukengerwa lw'obusinge. Naye abûyîrîre! -Esyonyimbo 99:3

Mupipe OMUKAMA Nyamuhanga wetu,...Kusangwa OMUKAMA Nyamuhanga wetu abūyīrīre.

-Esyonyimbo 99:9

"Omukama Nyamuhanga, Omūtokyī W'ebyosī, Abūyīrīre, abūyīrīre, abūyīrīre, Oyutula, n'oyuliho, n'oyukandisyasa." -Erībīsūlīrwa 4:8b

ABANDU BA NYAMUHANGA BATOLERE 9 ERIBYAHO OMO NGEBE EYÎBÛYÎRÎRE

Ũkĩkyĩrĩraya ngoko Nyamuhanga ni muguma. Ũkabūga ndeke. Nĩkwa esyombĩnga nasyo sĩkĩkyĩrĩraya ekyo, kandi sĩkasũka-sũkana. Uwe mundu mũkyĩrũ, ũnanzĩre erĩmĩnyĩsĩbwa ngoko erĩkyĩrĩrya butsira mĩbĩrĩ ni busa kwehĩ? Mubye bandu abakakola n'erĩowa ebĩnywa bya Nyamuhanga, butsira abakahulikyirira lisa, n'eriyiteba.

-Yakobo 2:19, 20; 1:22

Enzira y'ababi ni 'nye oko MUKAMA; Nîkwa anzîre oyukakwama ekyitunganene. –Emîsyo 15:9

"Omundu amabūga ati, "Nyīnamwasī," isialikenga ebihano biwe, oyo nī mūbehī; kandi sialikwama omwatsi w'ekwenene. Ūmw'ekyī abana ba Nyamuhanga n'abana b'eSatanī baminyikere. Oyutekola ebitunganene, kutse omundu oyūtanzīre mūlīkyabo, abo si bana ba Nyamuhanga!

—1 Yoane 2:4; 3:10

Mukwamirire n'omuhwa eribya n'obuholo n'abandu bosî, kandi mukwamirire eribya n'engebe îbûyîrîre. Kusangwa oyutabûyîrîre siendisyalola oko Mukama.

-Abaebrania 12:14

Nîkwa mubye babûyîrîre omo migendere yenyû, nga Nyamuhanga oyo wababirikyira abûyîrîre. -1 Petero 1:15

Műsondaye ebibuya, butsira ebibi, imomwabyaho; litya OMUKAMA, Nyamuhanga W'emilondo, atoke eribya haguma nenyű. –Amosĩ 5:14a

Nindi yuwite ehamûlî y'erihangana omo Hekalû yiwe îbûyîrîre kwehî? Yo n'oyutunganene, omo mîbîrî n'omo malengekanîa. –Esyonyimbo 24:3b, 4a

10 EMYATSI EYO NYAMUHANGA AKALAYIRA

OMUKAMA akakusonda ko kyihi kwehi? Lye n'erikola eribanza litunganene, n'erianza obwenge, n'erirendera na Nyamuhanga wawe omw'iyikehya. –Mika 6:8b

"Mwasyabya babūyĩrīre; kusangwa îngye MUKAMA Nyamuhanga wenyū nyībūyĩrīre." -Abalawī 19:2b

"Litolere iwanza Omukama Nyamuhanga wawe omo mutima wawe gosî, n'ekyîrîmû kyawe kyosî, n'omo maka wawe gosî, n'omo bûlengekanîa bwawe bosî; kandi iwanza mûlîkyenyû ngoko ûyanzîre."

—Lûka 10:27b

"Ūnasī ebihano biti, 'Ĩsīwīta;' 'isiwasīngyīra;' 'īsīwība;' 'isiwabihira bandi;' 'isiwateba;' 'ũsīkaye tata wawe na koyo wawe.'"

—Marīko 10:19

Sĩmũsosekanībawe n'emyatsi y'ekyihugo kyino, nĩkwa muleke Nyamuhanga eribahindula n'eribaha obülengekanĩa buhya-buhya. —Abanya Roma 12:2a

"Ekyitabu ky'emigambo ekyî sîkyîlûe omo buno bwawe, nîkwa wasyaganîryakyo omo musibo n'omo kyiro, iwabana erikwamirira erikola ebyosî ebîsakyîre mukyo; neryo wasyayira enzira yawe mo mûyîsa, kandi wasyatoka ndeke."

—Yosûa 1:8

"Mubye n'erîkyîrîrya uku Nyamuhanga."

-Marîko 11:22b

"Kandi mwasyakolera OMUKAMA Nyamuhanga wenyu." -Erîlûayo 23:25a

EMYATSI EYO NYAMUHANGA ATANZÎRE 11

Hali emyatsi ndatu eyo MUKAMA akakwa obusu; Ega, hali irinda eyikabya 'nye oko mutima wuwe. Ameso awakayipipa, olulimi lw'eribiha, N'ebyala ebĩkũta omusasi owate ko lubanza; Omutima owakayĩtegekaya eriyikandayirira libi, Ebisando ebyangũhĩre oko bibi, Omũlangyĩrĩ w'amabehĩ, oyũkabũga amabehĩ, N'oyũkapanzalĩkanaya amalwa omo katĩkatĩ k'abagala babo.

-Emîsyo 6:16-19

"Kusangwa îngye MUKAMA, nyanzîre erîbanza litunganene; kandi ngagalirawa oko bûrahî." —Îsaya 61:8a

"Nīkwa abuba, n'abatīkyīrīrye, n'ab'esyonye, n'abītī, n'abasīngyīrī, n'abakūmū, n'abakasaba esyosanamu, n'ababehī, omwanya wabo asyabya omo ngetsi eyikaka mo muliro n'ekvirimi, olo lo luholo lw'akabiri."

-Erîbîsûlîrwa 21:8

Busana n'ekyo, mũtegaye emitima yenyũ, sihabye mundu oyukakolera omũkalĩ w'obutabana buwe omo matebo. "Kusangwa ngakwa erikomola ly'obusu, OMUKA-MA Nyamuhanga... atya."

—Malakĩ 2:15b, 16a

"'Sihabye n'omuguma ŭkw'īnywe oyŭkatsūtsīra mūlīkyabo yo nabi omo mitima yenyū. Kandi simwanze erīlahīrya ly'amabehī; kusangwa ebyosī ebī ni myatsi ngakwa obusu,' OMUKAMA akabūga." —Zekarīa 8:17

"Ĩnywe muli abakayītūngananaya omo meso w'abandu, nīkwa Nyamuhanga anasī emitima yenyū. Kusangwa ebyo abandu bakaganīraya nga byowene, sibiri na mugaso omo meso wa Nyamuhanga." –Lūka 16:15b

12 ABANDU SĨBEHĨKA OKO BYO NYAMUHANGA AKASONDA

"Nīkwa nyībasī; simuwite olwanzo lwa Nyamuhanga omo mitima yenyū." —Yoane 5:42

Kusangwa oyukakwama Emigambo yosi, nikwa amaketa omuguma, iniabirihalya omo byosi. -Yakobo 2:10

Neryo monabūga nyiti, "Obūlīge ūkw'īngye! Kusangwa nyītsandīre; kusangwa indi mundu w'emīnywa ītsandīre, kandi nyīkere omo katīkatī k'abandu b'emīnywa eyītsandīre. Kusangwa ameso wage abirilangyira Omwami, OMUKAMA W'emilondo."

—Īsaya 6:5

Neryo omundu oyo wasî ekyibuya ekyo angakola, nîkwa sialikolakyo, omundu oyû ali m'omusango w'ebibi.

-Yakobo 4:17

Ngoko kyīsakyīre kyiti, "Sihali mundu n'omuguma oyutunganene." —Abanya Roma 3:10

Kusangwa abosi babirikola ebibi, kandi sibehika oko lukengerwa lwa Nyamuhanga. -Abanya Roma 3:23

Oyutekola ebitunganene, kutse omundu oyūtanzīre mūlīkyabo, abo si bana ba Nyamuhanga! -1 Yoane 3:10 b

Ĩtwe bosî ng'esyombülî, twabiritala, twabirikyita obuli mundu omo nzira yiwe. —Ĩsaya 53:6a

"Nindi wangatoka erihangana embere sy'OMUKA-MA, Nyamuhanga oyūbūyĩrĩre kwehĩ?..."

-1 Samwelî 6:20 b

Ngatūlago busana nabo, ngoko bawite omūhwa busana na Nyamuhanga, nīkwa sibekola n'amenge. Kusangwa sībasī enzira ya Nyamuhanga y'erītūngananīa abandu, ibakasonda erīhanganīa eritunganene ryabo. Bakagana eritunganene erīkalūa ewa Nyamuhanga.

-Abanya Roma 10:2, 3

Kusangwa îtwe bosî twabiribya ng'oyûtûnda-tûndîre, n'emîbîrî yetu yosî itunganene iri ng'olukyimba lwîtîre 'nye.

—Îsaya 64:6a

"Omugulu ngabwira omutunganene asyabyaho kūndū, amayiketera eritunganene riwe, neryo akakola ebibi; sihali oko mĩbĩrĩ yiwe eyitunganene, owakandisyibukwa. Nĩkwa omo bibi biwe ebyo akola, asyaholera mubyo."

—Ezekĩelĩ 33:13

Kandi abandu abakakwama obūlengekanīa bw'omubiri sibetoka erītsemesya Nyamuhanga.

-Abanya Roma 8:8

Kusangwa sihali mundu oyo wasyatungananibwa embere sya Nyamuhanga busana n'erikola Emigambo.

-Abanya Roma 3:20a

Îtwebene situliyiganza nga twangatoka erikola kyindu; nîkwa eritoka lyetu lîkalûa uku Nyamuhanga.

-2 Abanya Korînto 3:5

Nîkwa kyiminyikere ko hate mundu oyukayirawa mo mutunganene embere sya Nyamuhanga busana n'Emigambo; kusangwa kyîsakyîre kyiti, "Omutunganene asyabyaho busana n'erîkyîrîrya." -Abagalatîa 3:11

14 EKYIBI KYIKATUGABA UKU NYAMUHANGA

Neryo ebibi mobyahîka muna-kyihugo busana n'omundu muguma, n'oluholo molwingyira busana n'ekyibi kyiwe; neryo litya oluholo molwahîka oko bandu bosî, kusangwa abosî mobakola ebibi. —Abanya Roma 5:12

Neryo esyongumbu siwe nyibi syabiheka obukule, sikabuta ebibi, n'ebibi byabikula, bikaleta oluholo.

-Yakobo 1:15

Nîkwa ebibi byenyû byabiribagaba uku Nyamuhanga wenyû, n'ebibi byenyû byabîrîbîsa obûsû buwe ûkw'î-nywe; kyikaleka înîatowa.

—Îsaya 59:2

Oyūsīkyīre omo litunganene asyabana engebe; N'oyukakwamirira ebibi, akakolabyo busana n'oluholo luwe.

-Emîsyo 11:19

"Nyamuhanga akabūga ati, 'Busana nakyī mūkahalaya oko bihano by'OMUKAMA, isimuligasa kwehī? Kusangwa mwabīrīsīganīa OMUKAMA, naye abīrībasīganīa."

—2 Emyatsi Y'Emigulu 24:20b

"Kusangwa erîlolo ly'epono liri ng'erîlolo ly'obulagu, n'obutabwirika buli ng'ekyibi ky'erisaba esyosanamu. Kusangwa wabirigana ekyînywa ky'OMUKAMA, naye abirikugana." –1 Samwelî 15:23a

"Nîkwa kwenene nasyabîsa b'obûsû bwage oko kyiro ekyo busana n'ebibi byosî ebyo bakandisyakola."

-Eryibuka Ebihano 31:18a

"Omundu oyukakola ebibi asyahola." -Ezekîelî 18:20a

Nyamuhanga nĩ mũtswerĩ oyutunganene, Ega, Nyamuhanga akahĩra omusango oko babi. –Esyonyimbo 7:11

OMUKAMA syalihitana lūba; nī w'obūtokyī bunene. Nīkwa OMUKAMA sĩendĩsyalekeranĩa erisuyira ab'omusango. –Nahūmũ 1:3a

Busana n'emyatsi ng'eyĩ, erihitana lya Nyamuhanga lĩkahĩka oko bandu abatĩowa. —Abanya Kolosaĩ 3:6

Kusangwa erikarama lya Nyamuhanga lyabīrībīsūlwa, līkalūa elubula busana n'ebyosī ebitatunganene by'abandu, abatekenga Nyamuhanga. Kusangwa omo nzira nyibi yabo bakakakyīraya eky'ekwenene eriminyikala.

-Abanya Roma 1:18

Boswīre mw'ebitatunganene, n'ebibi, n'erirumwa, n'omwaga; boswīre n'eritsura, n'erīīta, n'amalwa, n'eriteba, n'erirega abandi, n'eritonga nabi. Bakalega abandu, bakakwa Nyamuhanga y'obusu, bakapona, bakayanza, bakayihalamba, bakayibanira emīsīndo yosī y'ebibi. Kandi sībalīowa ababutabo. Sibaliminya, bakatūa erilagana lyabo, sibawite olwanzo, sibeganyira mundu. Kandi nomo banabya basī Emigambo ya Nyamuhanga eyīkabūga iti, Abakakola emyatsi eyī, batolere ibahola; nomo banabya basī ebī, bakakolabyo, kandi bakasīma abandu abakakolabyo.

—Abanya Roma 1:29-32

Hasyabya eriagalwa n'obũlige oko buli mundu oyukakola ebibi. —Abanya Roma 2:9a

Kyahîrawa busana n'abandu bosî bahole ngendo nguma, n'enyuma w'aho Nyamuhanga atswerebo.

-Abaebrania 9:27b

Kandi monalangyira abaholi, abakulu bakulu n'abakebake, ibahangene embere w'ekyîtûmbî ky'obwami; n'ebitabu mobyasanzulwa. N'ekyindi kyitabu mokyasanzulwa, kye kyitabu ky'engebe. Neryo abaholi mobatswerwa omo myatsi eyisakyire omo bitabu, ngoko emibîrî yabo yabya. Kandi omundu oyutawite erîna lîsakyîre omo kvitabu kv'engebe, mwaguswa omo ngetsi v'omuliro. -Erîbîsülîrwa 20:12, 15

Ni kyindu ky'erîŭbahya eriwa omo byala bya Nyamuhanga ovuliho. -Abaebrania 10:31

"Kandi ngabuga nenyu nyiti, Oko kyiro ky'eritswera, abandu basyakanganîa obuli kyînywa kyitya-kyitya ekyo babũga." -Matavo 12:36

Kusangwa Nyamuhanga asyaleta obuli műbírí okw'itswerwa, haguma n'obuli kvindu kvîbîsamîre, kutse kyamabya kyowene, kutse kyamabya kyiri kyibi.

-Oműgambűlí 12:14

"Ko likandisyabya litya oko ndũlĩ v'ekyihugo. Abamalaîka basyahuluka n'erisombola abandu babi b'omo katīkatī k'abatunganene. Basyagusabo omo seke-seke y'omuliro. Eyo abandu basyalira n'erikeregeta ameno waho." -Matavo 13:49, 50

SITWANGAYĨBĨSA UKU NYAMUHANGA 17

Ameso w'OMUKAMA akalebaya ehosī, Erilangyira ababi n'ababuya. –Emīsyo 15:3

Uwe MUKAMA, wabirinyirengako, kandi ünanyası. Ūnası eriikala lyage, n'erihangana lyage. Nomo une hali, ukaminya amalengekanıa wage gosi. Ukanyilolako, namakola omübiri kutse namaluhuka; Ūnası ebyosı ebyo ngakola; Embere nde nabüga, Uwe MUKAMA, ünası ebyo ngandıbüga. —Esyonyimbo 139:1-4

"Kundi OMUKAMA sialisamalira ng'omundu kw'akasamalira; kusangwa omundu akalangyira erisosa ly'eyîhya, nîkwa OMUKAMA akasamalira omutima."

-1 Samwelî 16:7b

Nyamuhanga oyo wahangyika amatwi wetu, sialilowa kwehi? Kandi mwahangyika ameso wetu, sialilangyira kwehi? —Esyonyimbo 94:9

"Kusangwa ameso wage ali oko nzira syabo syosī. Sībabīsamīre oko būsū bwage kutse ebibi byabo sībībīsīre oko meso wage." -Yeremīa 16:17

Sihali ekyîhangyîkyîre ekyîbîsamîre uku Nyamuhanga. Nîkwa ebyosî bisanzukere, kandi biminyikere omo meso wa Nyamuhanga. Kandi twasyayîkangya ukw'iye.

-Abaebrania 4:13

"Sihali omwīrīmya, kutse ekyūtsūtsū. Aho abakolanabi bangayībīsa." -Yobū 34:22

18 ERIBINDUKA ERĨLŨA OKO KYIBI LITOLERE

"...Ngatsema busana n'oluholo lw'ababi kwehî? Nîkwa kumbe angabûnûkala n'erireka esyonzira siwe, iniabyaho." –Ezekîelî 18:23

"Ngababwira nyiti, Iyihi! Nīkwa nenyũ, mwamatendibindula emitima yenyũ erireka ebibi, ĩnywe bosĩ mwasyahera ngoko banahera."

-Lũka 13:3

Oyūkakūnīngyīra ebibi biwe, siendisyabya ndeke; Nīkwa oyūkakangayabyo n'erirekabyo, asyabana eriganyirwa. –Emīsyo 28:13

OMUKAMA ati, "Nîkwa na lino, munyibindukyire n'emitima yenyû yosî, n'eritsira akalyo, n'eririra, n'erîsûsûmana." Mûsatangaye emitima yenyû, butsira esyongyimba syenyû; mubindukyire OMUKAMA Nyamuhanga wenyû. Kusangwa iye ni w'eriganyira n'ow'olukogo, sialihitana lûba, oswîre n'obubuya b'olwanzo.

-Yoelī 2:12, 13a

Hambana n'ebînywa, usube oko MUKAMA. Umubwire uti, "Ũlűsaye ebibi byosî, űtűkokaye n'olukogo."

-Hosea 14:2a

"Asyimbira embere sy'abandu ati, 'Nabîrîhalya, nabiribindula nabi ekyabya kyitunganene, Nakyo sikyinyitolere.' Abîrîtongolya ekyîrîmû kyage, sikyigende omo buhya; N'engebe yage ikyineho."

-Yobû 33:27, 28

"Musubule, mubinduke n'erireka amalolo wenyū gosī, nervo ebibi ibitabya ndwīkale ūkw'īnywe."

-Ezekîelî 18:30b

ERIYISUBAMO LIKALETA ERIGANYIRWA 19

Műsonda-sondaye OMUKAMA omugulu akyinabanika; Mumulakyire omugulu akyine hakühī. Omubi aleke enzira yiwe, N'omundu utatunganene, aleke amalengekanĩa wuwe. Asube oko MUKAMA, Naye asyamuganyira. Asube ahali Nyamuhanga wetu, Kusangwa asyamubuyira ndeke.

—Ĩsaya 55:6, 7

OMUKAMA ali hakûhî n'ab'emitima î<u>b</u>ûnangyîkyîre, Akalamaya abatawite amaha. –Esyonyimbo 34:18

"...obuli mundu erireka enzira yiwe nyibi. Nage inabuyira...n'obubi bwabo." -Yeremïa 36:3b

Neryo monakŭkangya ebibi byage, Mondabīsa erikola nabi lyage. Monabūga nyiti, "Ngandīkangya OMUKA-MA amalolo wage;" Nawe mowabuyira embuga y'ebibi byage.

-Esyonyimbo 32:5

Nîkwa twamakangya kwenene ebibi byetu, Nyamuhanga sialiregula, kandi akakola ekyitunganene. Asyatubuyira ebibi byetu, n'erîtwerya kw'ekyitatunganene kyetu kyosî. —1 Yoane 1:9

Neryo înywe mubindule emitima yenyû, mulolaye eyiri Nyamuhanga, ebibi byenyû bisangulawe.

-Emîbîrî Y'Abakwenda 3:19

Nyīnemowa ebyo Nyamuhanga OMUKAMA akabūga; Akabūga obuholo kwītwe, abandu buwe n'abagombe buwe, Twamatendisuba omo būkyīrū bw'esyonzira syetu. —Esyonvimbo 85:8

Eriyisubamo ni 'binduka oko kyibi n'erîkangyakyo Nyamuhanga.

20 OBUHERE OBUTOLERE ERÎTÜSANGANÎA NA NYAMUHANGA

(Bîrîngyîrîranaye n'ebiri oko lũpapũra olwe 14.)

"Kandi asyahîra ebyala biwe oko mutwe w'obuhere bw'erîokererya; ibwatoka erîrîgwa eribya mbanulo busana naye. Kusangwa engebe y'omubiri iri omo musasi; nage nabiribahago oko kyiherero eririha embanulo y'emitima yenyû; kusangwa ni musasi owakaliha embanulo busana n'engebe eyo."

—Abalawî 1:4; 17:11

Kandi omo myatsi y'Emigambo, hakühî n'ebindu byosî bîkerîbawa omo musasi, kandi ebibi sibyebuyirawa ahate erîŭtîka ly'omusasi. —Abaebrania 9:22

"Ekyana kyenyű ky'embűli kyasyabya butsira bulema, embangale ey'omwaka muguma. N'omusasi asyabya kyiminyikalo űkw'inywe oko manyűmba aho muli; neryo omugulu nasyalangyira omusasi, nasyabakyiruka, isihali ekyihűnzo kyasyabahíkako eribaherya."

-Erîlûayo 12:5a, 13a

Naye mwabūga ati, "Lebaya, omuliro n'esyongwī byebī, nīkwa ekyana ky'embūlī busana n'obuhere bw'erīhīsīrīrya kyirihi kwehī?" Abrahamū mwamūsūbīrya ati, "Nyamuhanga akandiyibanira ekyana ky'embūlī mobuhere bw'erīhīsīrīrībwa." Neryo Abrahamū mwasumba ameso wuwe, mwalebya; neryo habya enyūma siwe embangale īnīnagobenīe amahembe wayo g'omo kyisaka. Neryo Abrahamū mwayīmya embangale, mwaherayo mo buhere bw'erīhīsīrīrya; moyabya hongo ya mugala wuwe.

—Enzūko 22:7b-8a, 13

YESU NI KYANA KY'EMBÜLÎ EKYAHABAWA NA NYAMUHANGA

Neryo engyakya, Yoane mwalangyira Yesu akasa aho ali. Neryo mwabuga ati, "Lebaya, Ekyana ky'Embuli kya Nyamuhanga, oyukalusaya ebibi by'ekyihugo!"

-Yoane 1:29

Nîkwa OMUKAMA abîrîmûhîrako ebibi byetu, îtwe bosî. Mwanûbîbwa, n'erîagalîranîbwa; nîkwa mwatakûmbûla obuno buwe. Ng'ekyana ky'embûlî ekyikatwalawa okw'ikerwa, kandi ng'embûlî kw'ikabya bûkûtû embere sy'abatwî b'obweya bway, naye mwatabûga ekyînywa n'ekyiguma.

—Îsaya 53:6b, 7

Neryo Yesu mwatingyira Ahabüyîrîre Kutsibu n'omusasi w'esyombene n'ow'ebyana by'esyonde, nîkwa mwingyira engendo nguma nyisa n'omusasi wuwe îyowenewene, iniakabana erilama lya kera na kera busana netu. Nîkwa lino oko ndûlî y'emigulu, abiriminyikala ngendo nguma eriyiha busana n'erîlûsya ebibi. Litya Kristo nibya mwahabwa ngendo nguma eriheka ebibi by'abandu bangyi. —Abaebrania 9:12, 26b, 28a

Kusangwa mũnasĩ ko mũtatongolībawa oko mitsye mitya-mitya n'emigendere y'abotata-kulu wenyũ,... nĩkwa mwatongolībawa omo musasi wa Kristo, ow'obũgũlĩ bunene; naye abya ng'ekyana ky'embūlĩ ekyite kw'ekyĩtīngũ kutse bulema.

—1 Petero 1:18a, 19

Neryo kumbe kwilaba aho, omusasi wa Kristo akeraya. Kristo omo Mūlīmū w'erikota, mwayiha uku Nyamuhanga ng'obuhere obute ko kyītīngū. Omusasi wuwe oyo akeraya obunya-mutima bwetu oko mībīrī eyīkatwīta, itwatoka erikolera Nyamuhanga oyuliho.

—Abaebrania 9:14

22 ERITONGOLIBWA LIKATUHABAWA NA NYAMUHANGA MUSA

Nyamuhanga akatūngananaya abandu omo lūsūnzo lw'olukogo luwe, busana n'erītongolībwa erikabanika busana na Kristo Yesu. Kusangwa Nyamuhanga mwatuma Yesu Kristo erīūta omusasi wuwe eribya mbanulo busana n'abandu abakīkyīrīraya.

—Abanya Roma 3:24, 25a

Nîkwa Nyamuhanga akakangaya olwanzo luwe busana netu, kundi omugulu twabya tukyine bakola-nabi, Kristo mwatuholera. Neryo twamabya twabiriyirwa mo batunganene busana n'omusasi wuwe, neryo kwilaba aho, Kristo asyatulamya okw'ihitana lya Nyamuhanga.

-Abanya Roma 5:8, 9

"Nīkwa tūnasī omundu sialitunganana embere wa Nyamuhanga busana n'erikola Emigambo, nīkwa busana n'erīkyīrīrya Yesu Kristo. Netu twabīrīkyīrīrya Kristo."
—Abagalatīa 2:16a

Kusangwa mwabîrîlamîbwa omo lukogo lwa Nyamuhanga, omo nzira y'erîkyîrîrya; n'erilama eryo si 'kola lyenyũ, nĩ lũsũnzo lwa Nyamuhanga. Omundu siayipipe, kusangwa sĩ mũbĩrĩ w'omundu. —Abanya Efeso 2:8, 9

"Abamînyererî bosî mobatûla omwatsi wuwe bati, Omo bûtokyî bw'erîna liwe, obuli mundu oyûkamwîkyîrîraya, abiribana eribuyira ly'ebibi."

-Emîbîrî Y'Abakwenda 10:43

"Neryo erilama siriri omo gundi mundu, kusangwa Nyamuhanga sialitahula erindi rina omo kyihugo kyosi omo katikati k'abandu, eryangatulamya."

-Emîbîrî Y'Abakwenda 4:12

Kusangwa umw'iye, twabĩrĩtongolĩbwa busana n'omusasi wuwe; kandi abiritubuyira amalolo wetu. Kwenene olukogo lwa Nyamuhanga ni lunene. —Abanya Efeso 1:7

ERIBUTWA LYA YESU RÎKATÛLAWA 23

Nyamuhanga mwatuma omulaika, ye Gabrieli, oko műyî w'eGalîlaya owakahulawa mo Nazaretî. Oműlaîka oyo mwaleta erilayira lya Nyamuhanga oko mumbesa oyo wasimolibawa n'omundu oyukahulawa mo Yosefu, w'ekyihanda kya Dawidi. Erina ly'omumbesa oyo abya iyo Marı̃a.... Neryo omulaı̃ka mwamubwira ati, "Sigubahe, María; kusangwa wabiribana olukogo ewa Nyamuhanga. Kandi lebaya, wasyaheka obukule n'eributa omugala, neryo wasyamwahula mo Yesu. Asyabya mukulu, kandi asyahulwa mo Mugala wa Nyamuhanga W'endata Kutsibu;...n'obwami buwe sibwendisyahwa." Marîa mwabwira omûlaîka ati, "Îngve ndasî mulume, ko mwatsi oyu asyabya ati kwehi?" N'omulaika mwamūsūbīrva ati, "Omūlīmū Abūvīrīre asyakūhīkako, n'obûtokyî b'Owendata Kutsibu bwasyakûsûkûlîrya; busana n'omwatsi ovo, omwana abūvīrīre ovo wasvabuta, asyahulwa mo Mugala wa Nyamuhanga.... Kusangwa uku Nyamuhanga sihali ekyitetokekana." Neryo María mwabuga ati, "Îngve indi mugombe w'Omukama, kyinyi byeko ngoko wabîrîbûga." Nervo omûlaîka oyo mwamusigania, mwagenda. -Lűka 1:26b-38

Abandu abingyira muna-kyihugo ahate omulume erisangana n'oműkalî ni Adamu haguma na Kristo. Adamu mwaleta ekyibi muna-kyihugo, aliryo Yesu mwaleta erîkyīnda ekyibi.

24 KWENENE YESU NINDI

Kristo Yesu,...nomo anabya Nyamuhanga kwenene, mwatayilwira eriringyirirana na Nyamuhanga,... mwaminyikala omo kyisosekano ky'omundu. Neryo mwayikehya, mwabya akakenga erihika oko luholo, lo luholo lw'omusalaba.

—Abanya Filipi 2:5b-8

"Ĩngye na Tata tuli muguma. Nĩkwa ĩngye, Tata abirinyihigula n'erinyituma omo kyihugo. Neryo mukanyahula muti, Ukatsuma, kusangwa nabũga nyiti, Indi Mugala wa Nyamuhanga kwehĩ?" —Yoane 10:30, 36

Yesu Kristo, oyuli Kyı̃nywa Ky'engebe, abyaho. Omo nzira y'eriswekera, Nyamuhanga mwamuhı̃ra omo nda ya Marı̃a. Oko bunya-mundu, akahulawa mo Mugala w'Omundu; n'oko bunya-kyı̃rı̃mu, akahulawa mo Mugala wa Nyamuhanga. Amasako akakolesaya ekyı̃nywa "Mugala" erikangya obuguma obuli omo katı̃katı̃ ka Nyamuhanga n'Ekyı̃nywa kyiwe — Yesu Kristo.

Neryo omugulu Kristo ahîka omo kyihugo, mwabûga ati, "... Nîkwa wabîrînyîkokoterya omubiri."

-Abaebrania 10:5

Nîkwa omo Bunyamuhanga buwe būbūyĩrĩre, erîlūbūka liwe oko baholî lîkakangaya omo būtokyî bunene, Yesu kw'ali Mugala wa Nyamuhanga.

-Abanya Roma 1:4

Toma mwamũsũbĩrya ati, "Omukama wage na Nyamuhanga wage!" -Yoane 20:28 Sihali oyo wangagana obukulu bw'erîkûmbo ly'ekyisomo kyetu tuti, Mwabutuka omo mubiri w'abandu.

-1 Timoteo 3:16a

Kusangwa umu Kristo muli erîhîkana lyosî lya Nyamuhanga omo mubiri. —Abanya Kolosaî 2:9

Kusangwa omwana asyabutwa busana netu; twasyahabwa omugala. N'obutabale bwasyabya oko bitigo biwe. Erĩna liwe lyasyahulwa mo Mũhanĩ W'eriswekera. Nyamuhanga Omũtokyĩ, Tata W'erikota, Omunyamwami W'obuholo.

—Ĩsaya 9:6

Yesu mwabwirabo ati, "...Abrahamu ate abutwa, INYINE." -Yoane 8:58

Ekyînywa ekyo kyabya n'engebe, n'engebe eyî moyabya kyakakala ky'abandu. Ekyo kyabya kyakakala ky'ekwenene, ekyîkahîka omo kyihugo n'erîkolerya obuli mundu. Ekyînywa ekyo kyabya omo kyihugo, kandi ni iye yo wabumba ekyihugo, nîkwa ekyihugo mokyitetamuminya. —Yoane 1:4, 9-10

Kusangwa hali Nyamuhanga muguma, n'Omusangania muguma, oyukasanganaya Nyamuhanga n'abandu; omundu oyo ni Kristo Yesu, oyo wayiha busana n'eritongolya abandu bosi. —1 Timoteo 2:5, 6a

Kristo abîrîtûtongolya n'eritubuyira ebibi byetu. Kristo ni kyisosekano kya Nyamuhanga oyutelolawako. -Abanya Kolosaî 1:14, 15a

26 EBIBLIA (AMASAKO) NĨ KYĨNYWA KYA NYAMUHANGA

Kusangwa sihali eriminyerera eryahîka na kera omw'isonda ly'omundu; nîkwa abandu mobabûga ebînywa ebyo Nyamuhanga ahabo, îbakasondolîbawa n'Omûlîmû Abûyîrîre. —2 Petero 1:21

Abūga ebī byo kera omo buno bw'abamīnyererī buwe babūyīrīre. Eriha abandu buwe eriminya ly'erīlamībwa Omo nzira y'eribuyira ebibi byabo. —Lūka 1:70, 77

Kusangwa ebyosi ebyasakawa erimbere omo Masako, byasakawa busana n'eritukangyirirya. Neryo Amasako akatuha eriyitsingyirira n'erihanda omutima, itwatoka eribya n'amaha.

—Abanya Roma 15:4

"Omūlīmū w'OMUKAMA akabūga ūmw'īngye, N'ekyīnywa kyiwe mokyabya oko lulimi lwage."

-2 Samwelĩ 23:2

"N'ebīnywa ebyo ngakuhana mūnabwīre, byasyabya omo mutima wawe." –Eryibuka Ebihano 6:6

Kusangwa Amasako gosi, Nyamuhanga yo wategekanayago. Kandi ali n'endundi busana n'erikangyirirya omwatsi w'ekwenene, kandi busana n'erikunga erihaba, kandi busana n'erihabula, n'erikangyirirya abandu erikwama ekyitunganene.

-2 Timoteo 3:16

"Mukatala, kusangwa simwasi Amasako, kutse amaka wa Nyamuhanga." –Matayo 22:29b

Kusangwa wabīrīkangya ngoko uwe, n'erihana lyawe, bīrengyīre ebyosī. -Esyonyimbo 138:2b

YESU NĨ KYĨNYWA KYA NYAMUHANGA

Neryo ekanzu abya ambite îyînîrwe omo musasi, n'erîna liwe nî Kyînywa kya Nyamuhanga.

-Erîbîsûlîrwa 19:13

Okw'îtsûka, Ekyînywa kyabyaho, n'Ekyînywa ekyo kyabya haguma na Nyamuhanga, kandi Ekyînywa ekyo kyabya Nyamuhanga. N'Ekyînywa ekyo mokyabya mundu, naye mwîkala omo katîkatî ketu. —Yoane 1:1, 14a

Yesu akabîsüla Nyamuhanga

Sihali mundu wabilangyira Nyamuhanga na kera; nīkwa Ekyusa kya Nyamuhanga, oyuli oko kyĩkũba kya Tata, yo wabirimũmĩnyĩsya. —Yoane 1:18

Kusangwa Nyamuhanga oyo wabuga ati, Ekyakakala kyikoleraye omo mwirimya, ni iye abirikolerya omo mitima yetu, n'erituha ekyakakala ky'eriminya olukengerwa lwa Nyamuhanga, oluli omo busu bwa Kristo.

-2 Abanya Korinto 4:6

Nyamuhanga akabūgīra umu Yesu

Kera Nyamuhanga mwabūga n'abotata-kulu betu omo bīnywa by'abamīnyererī, esyongendo nyingyi n'omo syonzira mīsīndo-mīsīndo. Nīkwa omo biro ebī by'enyūma-nyūma, abīrībūga netu umu Mugala wuwe. Na Nyamuhanga mwahangyika omo byala by'Omugala wuwe, ekyihugo n'ebyosī ebiri omo kyanya. Kandi Nyamuhanga abīrīhīra Omugala wuwe eribya omwenye myatsi yosī.

-Abaebrania 1:1, 2

"Oyūtanyanzīre, sialikenga ebīnywa byage. Kandi ekyīnywa ekyo mūkowa si kyage, nīkwa ni kya Tata oyo wanvituma." —Yoane 14:24

28 ERÎRÎNGYÎRÎRANÎA EBÎSAKYÎRE N'EKYÎNYWA EKYIRIHO

EBiblia ni 'Kalyo k'Ekyĩrĩmũ

Nabiribika ebīnywa by'obuno buwe kwilaba akalyo kage akatolere. -Yobū 23:12b

"Omundu siendisyabyaho busana n'obundu ībobwene, nĩkwa busana n'obuli kyĩnywa ekyĩkalũa omo buno bwa Nyamuhanga." –Matayo 4:4b

EBiblia îkakoleraya esyonzira syetu

Ekyĩnywa kyawe ni tala y'erinyisondola, Ni kyakakala busana n'enzira yage. —Esyonyimbo 119:105

Erîkûmbûla ly'erîkangyîrîrya lyawe rikaleta ekyakakala; Kandi rikaleta amenge busana n'abatasîkyî.

-Esyonyimbo 119:130

Yesu ni 'Bundu erîlûa eLubula

"Ĩngye indi bundu bw'engebe, obwandagala bũkalũa elubula. Omundu amalya oko bundu obo, asyabyaho kera na kera; n'obundu obo nasyaha ni mubiri wage, ogo ngaha, ekyihugo kyitoke eribyaho. Ĩngye indi bundu bw'engebe."

—Yoane 6:51, 48

Yesu ni 'Kyakakala Ky'ekyihugo

Ekyînywa ekyo kyabya n'engebe, n'engebe eyî moyabya kyakakala ky'abandu. Kandi Yesu mwaswabûga nabo ati, "Îngye indi kyakakala ky'ekyihugo. Oyukanyikwama siendisyalendera omo mwîrîmya, nîkwa asyabya n'ekyakakala ky'engebe."

—Yoane 1:4; 8:12

EBiblia ikaleta engebe eyîkahetaya ebîgûma

Nīkwa Emigambo y'OMUKAMA ni butseme buwe, Kandi akiga Emigambo yiwe omo musibo n'omo kyiro. Ali ng'omuti owaherīre oko mūsīke w'olūsī; Owakahetaya oko kyirimo kyago, N'ebikoma byago sibiriuma. N'ebyosī omundu oyū akakola bikatsumulawa.

-Esyonyimbo 1:2, 3

Yesu akaha engebe eyîkahetaya ebîgûma

"Muli ümw'ingye, nage indi ümw'inywe. Ngoko omutahi sialihetaya ebigüma igowene, amatendibya oko mülikyi-rikyi w'ebinyü, litya nenyü simwangatoka erireta endündi uku Nyamuhanga, mwamatendibya ümw'ingye. Ingye indi mülikyi-rikyi, nenyü muli mitahi. Oyuli ümw'ingye, nage umw'iye, yukayira endündi nene busana na Nyamuhanga. Kusangwa mute ümw'ingye, simwangatoka erikolakyi."

—Yoane 15:4, 5

AMASAKO AKATŪLAGO BUSANA NA YESU KRISTO

"Mukasoma Amasako, kusangwa mũkaganĩraya muti muwite engebe y'erikota mugo. Kandi Amasako ayo akatũlago busana nage! Kusangwa kumbe mwĩkyĩrĩraya uku Musa, nga mwanganyĩkyĩrĩrye; kusangwa iye mwasaka emyatsi yage." —Yoane 5:39, 46

Neryo Yesu mwakanîryabo emyatsi yiwe eyiri omo Masako, erîtsûka omo bitabu bya Musa, n'eby' Abamînyererî bosî. –Lûka 24:27

30 EKYĨNYWA KYA NYAMUHANGA EKYIRIHO SIKYEBINDUKA

Ekyînywa kyawe, uwe MUKAMA, kyasyakota na kera; Ekyînywa kyawe kyimene ndeke omo lubula.

-Esyonyimbo 119: 89

Enzumwa y'emigambo yawe ni mwatsi w'ekwenene, N'amahamulo wawe gosi atunganene; ni wa kera na kera. –Esyonyimbo 119:160

"Ebiti bikuma, n'omusanga akasasuka, Nîkwa ekyînywa kya Nyamuhanga wetu, Kyikahangana kera na kera." —Ĩsaya 40:8

"Erîhîka aho lubula n'ekyihugo byasyahweraho, sihali akakwararî kutse katondî k'oko Migambo akakandîsyalûa oko Migambo, erîhîka aho ebyosî byasyabererera."

-Matayo 5:18b

Amasako sialiketawa.

-Yoane 10:35b

Omundu Syatolere Eribindula eBiblia

"Ekyīndūkyī ngabahana, mwasyayītegererya erikolakyo; simusyetomeka kukyo kutse erīkehya kukyo."

-Eryibuka Ebihano 12:32

Sutomekere oko bînywa biwe; Akasyakukunga, iwabanika mo mûbehî. –Emîsyo 30:6

Kandi omundu amalūsya oko bīnywa by'ekyitabu ky'eriminyerera erī, Nyamuhanga asyalūsya ekyihande kyiwe oko muti w'engebe. –Erībīsūlīrwa 22:19a

Oyukapona ekyinywa, akayiretera erihera.

-Emîsyo 13:13a

OLUHOLO LWA YESU MOLWA-BERERERYA ENDAGANE YA NYAMUHANGA

"Busana n'omwatsi oyũ, Tata wage anyanzĩre; kusangwa ngasiga engebe yage, inatoka erĩswĩmyayo. Sihali mundu oyukanyisagulayo, nĩkwa ngasigayo omo hamũlĩ yage. Nyiwite ehamũlĩ y'erisigayo, kandi ngwite ehamũlĩ y'erĩswĩmyayo."

—Yoane 10:17, 18a

Yesu mwamũsũbĩrya ati, "Siwangabya n'ehamũlĩ ũkw'ĩngye, utalyahabawayo na Nyamuhanga."

-Yoane 19:11a

"Kutse ükaganīraya, uti sinangatoka erilakyira Tata wage, naye iniamba emilondo īkūmī n'ībīrī y'abamalaīka kwehī? Nīkwa Amasako asyabererera ati, awakabūga ati, Litolere ibyabya bitya?"

—Matayo 26:53, 54

"Nīkwa Nyamuhanga mwakanganīa kera omo buno bw'abamīnyererī bosī, ati Kristo wuwe asyagalwa; neryo mwabiriberereryago." –Emībīrī Y'Abakwenda 3:18

"Nyamuhanga anabya asī, kandi mwategekanīa, ati Yesu ahīrawe omo byala byenyū; kandi īnywe momwamwīta, imukaleka abandu babi ibamukongomerera oko musalaba." -Emībīrī Y'Abakwenda 2:23

Nīkwa molyatsemesya OMUKAMA erīmūhūnza.... Amayiyira eribya buhere bw'olubanza, asyalola oko bana buwe. — Īsaya 53:10a

"Sikyabya kyitolere Kristo iniagalwa omo myatsi eyî, n'eriingyira omo lukengerwa luwe kwehî?" -Lũka 24:26

32 OLUHOLO LWA YESU LÜKATÜLAWA N'ABALANGYÎRÎ

Kandi mobabamba abanyeyî babiri oko misa<u>lab</u>a kuguma na Yesu, omuguma oko luhande lw'amali, n'ogundi oko luhande lw'amalembe. N'Amasako mwabererera awakabûga ati, "Mwaganzwa haguma n'abakolanabi."

—Marîko 15:27, 28

Neryo abasîrîkanî mobasa, moba<u>b</u>ũna emihimbi y'o-mundu w'erîmbere, n'emihimbi y'ogundi oyo wabambawa haguma na Yesu. Nîkwa babere bahîka uku Yesu, mobalebya kw'amabihola, neryo mobata<u>b</u>ũna emihimbi yiwe. Nîkwa omuguma g'oko basîrîkanî mwatsimita omo lukanga luwe mw'erîtũmo, neryo-neryo omusasi n'amagetsi mobyalũamo.... Kusangwa emyatsi eyî moyabya itya, erîberererya Amasako awakabūga ati, "Erīkūha liwe n'eriguma sĩryendĩsya<u>b</u>ūnwa." Kandi awandi Masako akabūga ati, "Basyalangyira oyo batsimita."

-Yoane 19:32-37

Neryo bwabere bwahîka oko ndambî y'endatu, omwîrîmya mwaswika ekyihugo kyosî, erîhîka oko ndambî y'omwenda. Neryo Yesu mwaswalaka n'omulenge munene, neryo mwataswahumula.... N'ekyitaka mokyatitimana, n'amabwe mwasatangyika. Nîkwa omugulu omukulu w'abasîrîkanî, n'abasîrîkanî ababya haguma naye bakateya Yesu, babere balangyira omüsîkyî, n'emyatsi eyabya, mobubaha kutsibu bati, "Kwenene oyû alûe Mugala wa Nyamuhanga!" —Matayo 27:45, 50-51, 54

"Nīkwa Nyamuhanga mwamūlūbūkya, īnīamabīlūsya amagalī w'oluholo; kusangwa oluholo silwangatoka erimuboha omo maka walo. Nyamuhanga abīrīlūbūkya Yesu oyo oko baholī, netu ītwe bosī tuli balangyīrī b'omwatsi oyo."

—Emībīrī Y'Abakwenda 2:24, 32

Neryo kusangwa abana ni bandu b'omubiri n'omusasi, Yesu ĩyowene mwĩmya omubiri n'omusasi ng'abo. Mwakola atya iniatoka omo luholo luwe erîherya Satanî, eyo yabya n'obûtokyî bw'oluholo. Kandi iniatoka eribohola abosî ababya ng'abakobe omo biro byabo byosî busana n'eriubaha oluholo.

—Abaebrania 2:14, 15

"Uwe luholo, erîkyînda lyawe liri hahi kwehî? Uwe luholo, eritsimita lyawe lirihi kwehî?" Nîkwa tuhe Nyamuhanga y'ewasîngya, kusangwa akatuha erîkyînda emwisi w'Omukama wetu Yesu Kristo.

-1 Abanya Korinto 15:55, 57

"Kandi indi oyuliho! Nabya nyîholîre, neryo lebaya, nyiriho kera na kera. Kandi nyiwite ebîboholî by'oluholo n'eby'eKülîmü." –Erîbîsülîrwa 1:18

Omo maka ago Nyamuhanga akakuha. Nikwa lino lwabiritubisulirwa omw'ibutuka ly'Omulamya wetu Kristo Yesu. Kusangwa Kristo abiribuga amaka w'oluholo, kandi abiriminyikalya engebe n'eritindahola omo Ngulu Yowene.

—2 Timoteo 1:8b, 10

Oluholo silukyimuwite ko hamũlĩ.

-Abanya Roma 6:9b

34 NĨKYĨ KYATWANGAKOLERA YESU?

"Lebaya! Nyinimene oko lũyĩ n'erikongota; omundu amowa omulenge wage, akakyingula olũyĩ, nasyingyira omo nyũmba yiwe, nasyalya haguma naye, naye asyalya haguma nage."

—Erībīsũlīrwa 3:20

Nîkwa oyutakola omûbîrî, nîkwa akîkyîrîraya oyûkatûngananaya abandu babi, erîkyîrîrya liwe likaleka iniaganzwa mo mutunganene. —Abanya Roma 4:5

"Mwangyirire Omūlimū Abūyīrīre. Mūbūlaye, neryo mwasyabanakyo, obutseme bwenyū butoke erīhīkana."

-Yoane 20:22b; 16:24b

...Wamakangya omo buno bwawe ko Yesu ni Mukama, kandi wamîkyîrîrya omo mutima wawe ko Nyamuhanga amũlũbũkaya oko baholĩ, îwalamîbwa.

-Abanya Roma 10:9

"Oyo wanzīre īse kutse nyīnya kwilaba ngye, sianyitolere." Neryo Yesu mwabwira abiga buwe ati, "Omundu amanza erinyikwama, ayigane, aheke omusa<u>lab</u>a wuwe, anyikwame. Kusangwa omundu oyukasonda erīlamya engebe yiwe asyatalyayo; nīkwa omundu oyūkatalaya engebe yiwe busana nage, asyabanayo."

-Matayo 10:37a, 16:24, 25

Neryo mwamabya muli Bakristo, muli bana ba Abrahamũ; mwasyabana ebyosĩ Nyamuhanga alaga.

-Abagalatía 3:29

Nabo mobabūga bati, "Wīkyīrīraye Omukama Yesu, neryo ūkandīlamībwa, uwe n'enyūmba yawe."

-Emîbîrî Y'Abakwenda 16:31

TUWITE ENGEBE NYIHYA-NYIHYA ERILABA UMU YESU

N'omwatsi ogo atŭla goyū: ati, Nyamuhanga abirituha engebe y'erikota, n'engebe eyī ikabanika umu Mugala wuwe. Oyuwite Omugala, awite engebe; n'oyutawite Omugala wa Nyamuhanga, siawite engebe.

-1 Yoane 5:11, 12

Nîkwa Nyamuhanga awite eriganyira înene, n'olwanzo luwe busana netu ni lunene. Omugulu twabya tüholîre omo malolo wetu, Nyamuhanga mwatuha engebe haguma na Kristo.

-Abanya Efeso 2:4, 5a

Nabiribambwa oko musalaha haguma na Kristo. Nikwa lino nyineho; nikwa butsira ngye, Kristo aneho emwisi wage. N'engebe eyo nyiri nayo lino omo mubiri, nyiri nayo busana n'erikyirirya Omugala wa Nyamuhanga, oyo wanyanza n'eriyiha busana nage."

-Abagalatīa 2:20

Kusangwa omugambo w'Omũlĩmũ oyukatuha engebe busana n'eribya umu Kristo Yesu, abirinyibohola oko mugambo w'ebibi n'ow'oluholo. —Abanya Roma 8:2

Kusangwa omundu amabya umu Kristo, ni kyihangyikwa kyihya-kyihya; emyatsi ya kera yabirilaba, neryo emyatsi mihya-mihya yabîrîhîka.

-2 Abanya Korinto 5:17

Kusangwa mwabiributwa buhya-buhya, butsira omo mbuto eyikahonda, nikwa omo mbuto eyitehonda, kye kyinywa kya Nyamuhanga, ekyiri mw'engebe, kandi ekyikakota. —1 Petero 1:23

Mubye ng'esyomekeke, imukasonda kutsibu amasabũ agowene busana n'omutima, imwatoka erikula busana n'erilama.

-1 Petero 2:2

36 NYAMUHANGA NI TATA W'ABANDU BUWE

Nyamuhanga, oyo wîkere omo Hekalû yiwe îbûyîrîre, Akalembera esyongûbî, kandi akahanganira abakwakalî. –Esyonyimbo 68:5

Nîkwa lino, Uwe MUKAMA, uli Tata wetu. Tuli eribumba, nawe uli mũbũmbĩ wetu. Îtwe bosĩ tuli mũbĩrĩ w'ebyala byawe. Uwe, MUKAMA uli Tata wetu, Omũtongolya wetu erîtsũka kera, lyo lĩna lyawe.

-Ĩsaya 64:8; 63:16b

"Neryo kyasyabya, aho bakabwirawa ambu, 'Simuli bandu bage,' basyabwirwa bati, 'Muli bagala ba Nyamuhanga oyuliho.' "

—Hosea 1:10b

"Nomo mune babi, műnasî eriha abana benyű b'olűsűnzo lubuya. Tata wenyű oyuli elubula sĩalabĩre aho eriha ebindu bibuya oko bakaműbűlaya kwehî? Neryo ko musabe mutya muti, Tata wetu oyuli elubula, Erîna lyawe ribye rĩbűyĩrĩre."

—Matayo 7:11; 6:9

"Nage nasyabakokya, Nasyabya Tata wenyũ Nenyũ mwasyabya bagala bage n'abali bage, Omukama w'Obũtokyĩ Bosĩ akabũga atya." -2 Abanya Korĩnto 6:17b, 18

Kusangwa abosî abakasondolawa n'Omũlîmũ wa Nyamuhanga bo bagala ba Nyamuhanga.

-Abanya Roma 8:14

TUKAMINYA NYAMUHANGA NGA TATA WETU ERILABA UMU YESU

Yesu mwamubwira ati, "Ingye indi nzira, Ingye indi mwatsi w'ekwenene, Ingye indi ngebe; sihali mundu ŭkahîka uku Tata ate kwingye. Kumbe mwabya munyasi, nga mwabiriminya Tata wage nibya. N'erîtsüka lino, mumwasi, kandi mwabirimulolako. Omundu amanyanza, asyakenga ekyinywa kyage. Kandi Tata wage asyamwanza, netu twasyamuhikako, Itwakokotya obwikalo bwetu haguma naye."

—Yoane 14:6, 7, 23b

Nyamuhanga mwatuma Omugala wuwe...netu itwatoka eriyirwa mo bagala ba Nyamuhanga. Kandi kusangwa muli bagala, Nyamuhanga abirituma Omūlimū w'omugala wuwe emwisi w'emitima yetu, owakabirikyira ati, "Tata, Tata!" Neryo suli kandi mukobe, nīkwa uli mugala. Kandi wamabya uli mugala, Nyamuhanga asyakuha ebyosī abirilaga. Kusangwa busana n'erīkyīrīrya, īnywe bosī muli bagala ba Nyamuhanga umu Kristo Yesu.

—Abagalatīa 4:4b, 5b-7; 3:26

Nîkwa abosî abamûkokaya, n'erîmwîkyîrîrya, mwahabo ehamûlî eribya bana ba Nyamuhanga.

-Yoane 1:12

Nîkwa omundu amakola ekyibi, tuwite Embûyî uku Tata, ye Kristo oyutunganene. -1 Yoane 2:1b

Kusangwa busana na Kristo, îtwe bosî, Abayûda n'Ebihanda, tukabana enzira y'erîhîka uku Tata Nyamuhanga busana n'Omûlîmû Abûyîrîre muguma.

-Abanya Efeso 2:18

38 YESU AKALETA OLWANZO, OBUTSEME, N'OBUHOLO

Oyutianza, sialitaminya Nyamuhanga, kusangwa Nyamuhanga ni Iwanzo. Nyamuhanga ni Iwanzo, n'oyuli n'olwanzo ĩkere umu Nyamuhanga; kandi Nyamuhanga ĩkere umw'iye.

-1 Yoane 4:8, 16b

Mwanzane, mubye n'emitima eyihehere; mubuyirane ngoko Nyamuhanga abiribabuyira busana na Kristo.

-Abanya Efeso 4:32

"Neryo mwamabya n'olwanzo, omuguma busana n'ogundi, abandu bosi basyaminya ko muli biga bage."

-Yoane 13:35

Nîkwa emibere eyîkalûa oko Műlîmű yeyî: olwanzo, obutseme, obuholo.

-Abagalatîa 5:22a

Nomo byangabya bitya, nasyatsemera OMUKAMA, Nasyatsema umu Nyamuhanga w'erilama lyage.

-Habakűkî 3:18

Wasyanyīkangya enzira y'engebe, Embere syawe hali obutseme oboswīre, Kandi oko kuboko kwawe kw'amali kuli erīyīsyandira lya kera na kera. —Esyonyimbo 16:11

Neryo kusangwa twabiriyirwa mo batunganene busana n'erîkyîrîrya, tuwite obuholo uku Nyamuhanga; n'obuholo obo mobwahîka busana n'Omukama wetu Yesu Kristo.

—Abanya Roma 5:1

"Obuholo ngabasīgīra, ngabaha obuholo bwage; sindibaha ngoko kyihugo ko kyikaha. Sīmūhanga-hangaye emitima yenyū, kandi simubahe." -Yoane 14:27

N'obuholo bwa Nyamuhanga... bwasyateya emitima yenyu n'amaganirya wenyu emwisi wa Kristo Yesu.

-Abanya Fîlîpî 4:7

YESU AKANDISYALÜBÜKYA 39 ABÎKYÎRÎRYA BUWE AB'EKWENENE

Omūlīmū wa Nyamuhanga, oyo walūbūkaya Yesu oko baholī, amabya īkere emwisi wenyū, neryo oyo walūbūkaya Yesu oko baholī asyaha engebe oko mibiri yenyū eyikahola, busana n'Omūlīmū wuwe, oyo wīkere emwisi wenyū.

—Abanya Roma 8:11

Nyamuhanga mwalūbūkya Omukama oko baholī; netu asyatūlūbūkya oko baholī omo būtokyī buwe.

-1 Abanya Korînto 6:14

"Kusangwa erianza lya Tata wage lyerî, ati oyukalangyira Omugala, akamwîkyîrîrya, abane engebe y'erikota; nage nasyamûlûbûkya oko kyiro ky'enyûmanyûma."

-Yoane 6:40

Yesu mwamubwira ati, "Ingye indi erîlûbûka n'engebe. Oyûkanyîkyîrîraya, nomo angahola, asyabyaho. N'abosî abaliho bamanyîkyîrîrya, sibendisyahola na kera."

-Yoane 11:25, 26a

Kusangwa ngoko luholo lwahîka busana n'omundu muguma, litya erîlübüka oko baholî molyahîka busana n'omundu muguma. Kandi ngoko abandu bosî ba Adamu bakahola, litya abosî abali umu Kristo basyalübükyîbwa omo ngebe. Nîkwa obuli mundu omw'iyitondeka liwe; Kristo nî w'erîmbere, neryo abali uku Kristo basyalübüka okw'îhîka liwe. —1 Abanya Korînto 15:21-23

"Kusangwa nyiriho, nenyũ mwasyabyaho nibya."

-Yoane 14:19b

Neryo twamabya twabirihola haguma na Kristo, tũkĩkyĩrĩraya ko twasyabyaho haguma naye.

-Abanya Roma 6:8

40 SIGUGANE OMULAMO OYŨ OW'ERISWEKERA

Oyuwaketa Emigambo ya Musa, mwahola butsira eriganyirwa busana n'erîtülago ly'abalangyîrî babiri kutse basatu. N'oyukapona Omugala wa Nyamuhanga, n'erilangyira omusasi w'endagane owamuhigula ng'ekyindu buyira, atolere erisuyirwa kutsibu kw'aho. N'oyukatsuma Omülîmü w'olukogo, uti omundu oyo siatolere erisuyirwa erîkalîre kutsibu kw'aho kwehî?

-Abaebrania 10:28, 29

Oyukanyigana, isialilangyira emyatsi yage, awite oyukamutswera; ekyînywa ekyo nabûga, kyo kyasyamutswera oko kyiro ky'enyûma-nyûma! -Yoane 12:48

"Kyikaleka inababwira nyiti, Mwasyahola omo bibi byenyu. Kusangwa mwamatendikyirirya ko nyiri ye, mwasyahola omo bibi byenyu." -Yoane 8:24

"Bîra bage, ngababwira nyiti, Simubahe abakîta omubiri, n'enyūma w'aho isibawite ebyo bangaswakola. Nīkwa ngandībakangya oyo mwangubaha: Mubahe Nyamuhanga, kusangwa omundu amabīītwa, iniawite ehamūlī erimugusa omo Kūlīmū. Ega, ngababwira nyiti, Mumubahe!"

—Lūka 12:4, 5

Netu twasyabala tuti, twamapona erilama linene ringaha kwehi?

-Abaebrania 2:3a

Nîkwa oyutekenga Omugala siendisyalola oko ngebe, nîkwa erihitana lya Nyamuhanga lîmwîkereko.

-Yoane 3:36b

YESU KRISTO ASYATUTSWERA 41

"Kusangwa Nyamuhanga abīrīhīra ekyiro ky'eritswera ekyihugo omo litunganene, omo Mundu oyo abiriyisoga. Kandi abīrīmīnyīsya omwatsi oyo oko bandu bosī īnīakalūbūkaya Omundu oyo y'oko baholī!"

-Emîbîrî Y'Abakwenda 17:31

"Kandi Tata sialitswera omundu n'omuguma. Nîkwa abiriha Omugala ehamûlî y'eritswera lyosî; neryo abosî batoke erîsîkya Omugala ngoko bakasîkaya Tata. Oyûtesîkaya Omugala, sîalîsîkaya Tata oyo wamutuma."

-Yoane 5:22, 23

Kusangwa litolere ĩtwe bosĩ itwahuluka embere sy'ekyĩtũmbĩ ky'olubanza kya Kristo, n'eritswerwa naye; neryo obuli mundu inialihwa busana n'emikolere eyo akola omo mubiri wuwe, yamabya ĩyowene, kutse yamabya ini mibi. —2 Abanya Korĩnto 5:10

...Ko kyasyabya kyitya oko kyiro Nyamuhanga asyatswera, emwisi wa Kristo Yesu. -Abanya Roma 2:16a

...omugulu Omukama Yesu asyabutuka erilüa elubula haguma n'abamalaika buwe b'amaka. Kandi asyasuyira abatasi Nyamuhanga, n'abatekenga Engulu Yowene y'Omukama wetu Yesu, omo muliro owakaka.

-2 Abanya Tesalonîka 1:7b, 8

"Nīkwa esyonzīgū syage esyo, abatabya banzīre ngatabala kubo, muletebo hano, mwītīrebo embere syage."

-Lũka 19:27

42 SI B'ABOSĨ ABAKAYAHULA, BATI BAKWAMĨRE YESU NI BUWE

Bakabūga, bati banasī Nyamuhanga; nīkwa emībīrī yabo ikamugana. —Tīto 1:16a

Oyutawite Omũlĩmũ wa Kristo si mundu wuwe.

-Abanya Roma 8:9b

"Ĩbīkala embere syawe ng'abandu bage; n'erihulikyirira ebīnywa byawe, nīkwa sibekolabyo. Kusangwa obuno bwabo boswīre mw'amatebo; n'omutima wabo akwamīre endūndī yabo."

—Ezekīelī 33:31b

"Abandu aba bakanyîsîkaya omo mînywa yabo, Nîkwa emitima yabo iri hali kwîngye." –Matayo 15:8

"Si yo mundu oyukanyahula ati, 'Mukama, Mukama,' yo wasyingyira omo Bwami bw'elubula; nîkwa yo n'oyukakola erisonda lya Tata wage oyuli elubula. Omugulu ekyiro ekyo kyasyasa, abandu bangyi basyabūga nage bati, 'Mukama, Mukama! Omo līna lyawe motūtatūla omwatsi wa Nyamuhanga kwehĩ? N'omo līna lyawe motutahiga esyombīnga kwehĩ? Kandi omo līna lyawe motutakola ebitiko-tiko bingyi kwehĩ?' Neryo nasyabwirabo nyiti, 'Mondabaminya na kera. Mũlũe aho nyiri, ĩnywe bakola-nabi.'"

—Matayo 7:21-23

"Nenyū nibya mukaminyikala eyīhya mo batunganene oko bandu bosī, nīkwa emwisi yoswīre amatebo n'amalolo."
—Matavo 23:28

ABÎKYÎRÎRYA BA YESU AB'EKWENENE BAKAMOWA

Twamateya ebihano bya Nyamuhanga, tukaminya ko tũmwasĩ. -1 Yoane 2:3

"Kandi nasyahîra Oműlîmű wage emwisi wenyű, n'erireka imwalendera omo migambo yage; nenyű mwasyateya erikola ebilayiro byage." –Ezekîelî 36:27

Kandi abere abiyirwa m'oyûhîkene, mwabya nzûko y'erilama erya kera na kera, busana n'abosî abakamowa.

-Abaebrania 5:9

Kandi momwaboholwa oko bibi, eribya bakobe b'eritunganene. -Abanya Roma 6:18

Kusangwa Nyamuhanga atubumba umu Kristo Yesu; abirituhangyika, ati tukole emîbîrî yowene eyo akokotaya kera, ati tubye tukakolayo. —Abanya Efeso 2:10

Nîkwa Kristo amabya ali emwisi wenyũ, nomo mubiri wenyũ aholîre busana n'ebibi, nĩkwa ekyĩrĩmũ kyenyũ kyiwite engebe, kusangwa kyabĩrĩtũngananĩbwa na Nyamuhanga. Kusangwa mwamakwama obũlengekanĩa bw'omubiri, mwasyahola; nĩkwa omo maka w'Omū-lĩmũ, mwamĩta emikolere y'omubiri, mwasyabyaho.

-Abanya Roma 8:10, 13

"Kandi obuli mundu oyūkabūga, ati ni w'Omukama, aleke ebibi." —2 Tīmoteo 2:19b

Nîkwa Petero n'abakwenda mobasûbîrya bati, "Litolere itwakenga Nyamuhanga kwilaba bandu."

-Emîbîrî Y'Abakwenda 5:29

44 EKYIHUGHO KYIKAPONA ABAKWAMÎRE YESU

"Ekyihugo kyamabakwa obusu, muminye ko kyanyīkwa obusu embere w'erībakwabo. Nga mubye b'ekyihugo, kumbe ekyihugo kyangabanzīre ng'abakyo. Nīkwa nayisoga nywe omo kyihugo kyino, kandi simuli bakyo; kyikaleka ekyihugo īkyabakwa obusu."

-Yoane 15:18, 19

"Kandi omugulu asyasa, neryo oyūkabīta asyaganīrya ng'akakola omūbīrī wa Nyamuhanga. Basyakola emyatsi eyī, kusangwa sibetaminya Tata kutse īngye."

-Yoane 16:2b, 3

Mulangyire ngoko Tata abiritwanza kutsibu, kusangwa tukahulawa mo bana ba Nyamuhanga; ko tune tutya. Busana n'omwatsi oyu; ekyihugo sikyitwasi, kusangwa mokyitetaminya Nyamuhanga. -1 Yoane 3:1

"Litolere itwingyira omo bwami bwa Nyamuhanga, itukalaba omo malige mangyi."

-Emîbîrî Y'Abakwenda 14:22b

Kandi abosî abanzîre erikenga Nyamuhanga omo buyingo bwabo umu Kristo Yesu, basyendererîbwa.

-2 Tîmoteo 3:12

"Omo kyihugo mwasyabana eriendereribwa. Nikwa muhande emitima! Nabirikyinda ekyihugo!"

-Yoane 16:33b

"Monahabo ekyînywa kyawe, n'ekyihugo mokyakwabo obusu, kusangwa si b'ekyihugo, ngoko nyite w'ekyihugo."

-Yoane 17:14

ESYONDAGANE OKO BAKENDERERÎBAWA

Műhîre erîhanga-hangya lyenyű lyosî uku Nyamuhanga, kusangwa akabategaya. -1 Petero 5:7

"Sigubahe, kusangwa indi haguma nawe. Sũhangahangaye omutima wawe, kusangwa indi Nyamuhanga wawe. Ngandikuha amaka, kwenene ngandĩkũwatĩkya, kwenene ngandikuwatirira omo byala by'amali by'eritunganene lyage."

—Ĩsaya 41:10

Tata na koyo bangananyîrekeranîa, Nîkwa OMUKA-MA asyanyirembera. –Esyonyimbo 27:10

Kyikaleka îtwabūga butsira eriubaha tuti, "Omukama nī mūwatīkya wage, sindiendisyubaha! Kw'abandu banganyikolakyī kwehī?" -Abaebrania 13:6

Mwamatsumwa kusangwa mukakwama Kristo, muli n'omuyisa; kusangwa Omulimu w'olukengerwa, go Mulimu wa Nyamuhanga, ikere nenyu. —1 Petero 4:14

Nyamuhanga asyahamula abamalaĩka buwe erĩkũteya, Erikuhanganira ehosĩ ukaya. –Esyonyimbo 91:11

Nomo nangalaba omo musya w'omwīrīmya owakalīre, Sindiendisyubaha ebibi, kusangwa uli haguma nage; Omwīgo wawe w'omūlīsya, n'ekyībīngyo kyawe, bīkanyīsīkaya.

—Esyonyimbo 23:4

Ngatoka erikola ebyosî busana n'amaka wa Kristo, oyūkanyītokesaya. Na Nyamuhanga wage asyabaha ebyosī ebyo muli nabyo bwaga; kusangwa awite obuteke bunene buwe, obw'erīkangabasanīa, obukabanika busana na Kristo Yesu.

—Abanya Fīlīpī 4:13, 19

46 ERĨKYĨNDA EKYIBI N'ESĨTANĨ

Obuli 'rengwako eryo lîkabahîkako, lyo lîkanahîka oko bandu bosî. Nîkwa Nyamuhanga sialiregula, siendîsyalîga mukalengwako kwilaba amaka wenyû; nîkwa omw'irengwako eryo, asyabaha amaka w'erîyîyînîa, n'enzira y'eribala.

—1 Abanya Korînto 10:13

Neryo tuyitwale hakūhī n'obwīranda oko kyītūmbī ky'obwami kya Nyamuhanga, ahali olukogo; tutoke eribana eriganyira, kandi n'eriangyirira olukogo lw'erītūwatīkya oko mugulu w'obwaga. —Abaebrania 4:16

Nîkwa emibere yetu yamabya y'ekyakakala, ngoko Kristo ali omo kyakakala, tukabya haguma omo buguma, n'omusasi wa Yesu Omugala wa Nyamuhanga akatweraya kw'ebibi byosi. -1 Yoane 1:7

Usage esyongumbu sy'obūlwana; ukwamirire ekyitunganene, erīkyīrīrya, olwanzo, obuholo, haguma n'abandu abakalakyira Omukama omo mutima owate mobibi.

—2 Tīmoteo 2:22

Nenyū nibya muyiganze ng'abaholī oko bibi, nīkwa ng'abaliho uku Nyamuhanga busana n'eribya umu Kristo Yesu. –Abanya Roma 6:11

Neryo mwolobe embere sya Nyamuhanga. Mulwe n'eSatanĩ, nayo ikandisyabasaga. —Yakobo 4:7

Ngabika ekyînywa kyawe omo mutima wage, ngasyakukosera. -Esyonyimbo 119:11

Kusangwa Omūlīmū owali emwisi wenyū ni mukulu, kandi alengyīre ekyīrīmū ekyiri omo bandu b'ekyihugo.

-1 Yoane 4:4b

ERISABA ERY'EKWENENE NI 'BYA 47 BUGUMA NA NYAMUHANGA

Mowambwira uti, "Mwase kwingye. MUKAMA, nasyasa uk'uwe." Inywe bandu bage, muyiketere Nyamuhanga emigulu yosi! Mumubwire amalige wenyu gosi; Nyamuhanga ni busayiro bwetu. –Esyonyimbo 27:8; 62:8

Uwe MUKAMA, ünyîlamaye; nage nasyalamîbwa. Ûndamaye, nage înalamîbwa. Kusangwa uli oyo ngapipa. -Yeremîa 17:14

Musabe butsira erîûmbya. Muhe ewasîngya omo myatsi yosî; kusangwa ni 'sonda lya Nyamuhanga busana nenyû, învwe muli umu Kristo Yesu.

-1 Abanya Tesalonika 5:17, 18

Nîkwa hamabya mundu omo katîkatî kenyû oyukabula amenge, abûlaye Nyamuhanga, ... neryo omundu oyo asyahabwa amenge ayo. —Yakobo 1:5

"Mwamabya ũmw'ĩngye, n'ebĩnywa byage bĩkĩkala omo mitima yenyũ, mũbũlaye ekyĩndũkyĩ ekyo mwanzĩre, neryo mwasyakolerwakyo." —Yoane 15:7

Monasaba OMUKAMA, naye mwanyîsũbĩrya; Naye mwanyîlamya oko buba bwage bosî. - Esyonyimbo 34:4

Namaganīrya ebibi omo mutima wage, Omukama sĩanganyowa. Uwe MUKAMA, busana n'erĩna lyawe, Ubuyire ebibi byage, kusangwa ni bingyi.

-Esyonyimbo 66:18; 25:11

Nîkwa omo buli mwatsi, mubwire Nyamuhanga obwaga bwenyû; imukamusaba n'erimuhatikana, imunemuha ewasîngya. —Abanya Fîlîpî 4:6b

48 YESU AKASA — UYITEGEKE!

Nîkwa hasyabya omulenge munene w'eribirikyira, n'omulenge w'omūlaīka mukulu, n'omulenge w'engubi ya Nyamuhanga. N'Omukama asyandagala akalūa elubula; n'abahola ībabīrīkyīrīrya Kristo, basyatsūka erīlūbūka. Neryo netu ītwe tuliho, twasyabakulwa haguma nabo omo bītū, erīhīndana n'Omukama omo kyanya. Neryo twasyabya haguma n'Omukama kera na kera.

-1 Abanya Tesalonika 4:16, 17

Neryo înywe banze betu, kusangwa tuwite esyondagane esî, tüyîtegaye oko bîtîsîrîre byosî, eby'omubiri n'eby'ekyîrîmû; kandi tusonde eribya ababûyîrîre ndeke, n'erirendera omo lubahwa lwa Nyamuhanga.

-2 Abanya Korînto 7:1

Neryo lino, abana bage balere, mwîkale umu Kristo, neryo itwabya îtûnasîkyîre omugulu asyahuluka, n'erîtîndakwa esîsonî embere siwe oko kyiro asyasa.

-1 Yoane 2:28

Nenyű nibya, muyibombeke! Műsĩkaye emitima yenyű, kusangwa ekyiro ky'eriasa ly'Omukama kyiri hakűhĩ. Balĩkyetu, simutongane, mukasyatswerwa na Nyamuhanga. Műlebaye, oműtswerĩ imene oko lűkyo.

-Yakobo 5:8, 9

"Nenyũ nibya, mubye ĩmũnasĩkyĩre; kusangwa Omugala w'Omundu asyasa oko ndambĩ mũtalengekenĩe."

-Lũka 12:40

ŰSŰLĨBAWE N'OMŰLĨMŰ WA NYAMUHANGA

Mubindukyire okw'ikunga lyage. Lebaya, nasyabakangya ebyosî ebiri omo mutima wage; Nasyabamînyîsya ebînywa byage. –Emîsyo 1:23

"Mubindule emitima yenyũ, muleke ebibi; kandi obuli mundu abatīsībawe omo līna lya Yesu Kristo busana n'eribuyirwa ly'ebibi byenyũ. Neryo mwasyabana olūsūnzo lwa Nyamuhanga, yo Mũlĩmũ Abũyĩrīre."

-Emîbîrî Y'Abakwenda 2:38b

Sĩmũkũnde omo bwabũ, kusangwa muli etamiro; nĩ-kwa mũsũle mw'Omũlĩmũ Abũyĩrĩre. Mũkanaye omo bĩnywa by'ewasĩngya, n'eby'esyonyimbo, n'emirenge y'eripipa Nyamuhanga; kandi mwimbe n'eriyira omulenge owene busana n'Omukama omo mitima yenyũ. Oko migulu yosĩ n'omo myatsi yosĩ, muhe ewasĩngya uku Nyamuhanga Tata, omo lĩna ly'Omukama wetu Yesu Kristo. Kusangwa mukakenga Kristo, obuli mundu owe mũlĩkyabo.

—Abanya Efeso 5:18-21

Kusangwa ni Nyamuhanga yukakola emwisi wenyu, imwabya mukaliga n'erikola ebikamutsemesaya.

-Abanya Fîlîpî 2:13

Sĩmwasĩ ko muli hekalũ ya Nyamuhanga kwehĩ, kandi k'Omũlĩmũ wa Nyamuhanga ĩkere emwisi wenyũ? Abiribagula omo bũgũlĩ. Neryo omo mibiri yenyũ, muletere Nyamuhanga y'olukengerwa.

-1 Abanya Korinto 3:16; 6:20

N'abosī mobūsūla n'Omūlīmū Abūyīrīre, mobabūga ekyīnywa kya Nyamuhanga omo butubaha.

-Emîbîrî Y'Abakwenda 4:31b

If you are interested in receiving additional Scripture booklets, write to the publisher.

W. M. Press, Inc. P.O. Box 120 New Paris, IN 46553-0120 USA

Ni kya busa—Sîkyegûlîbawa